

मुणगे कारीवणेवाडी ता. देवगड, जि. सिंधुदुर्ग
या खारभूमी योजनेस प्रशासकीय मान्यता प्रदान
करणे बाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: खाभूयो - २०२३/प्र.क्र.१०२/खारभूमी
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- ०७ मार्च, २०२४

पहावे-

मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोंकण प्रदेश, मुंबई यांचे पत्र क्र. जसंविकोप्र/ मुणगे कारीवणेवाडी / खारभूमी / तां-३ / १६१६, दिनांक १८/०५/२०२३ चे पत्र

प्रस्तावना:-

मुणगे कारीवणेवाडी खारभूमी योजना, ता. देवगड, जि. सिंधुदुर्ग ही योजना आचरा खाडीजवळ आहे. सिंधुदुर्ग जिल्हातील खारभूमी विकास योजनेच्या बृहत आरखड्यात देवगड तालुक्यातील अ. क्र. ११ वर समाविष्ट आहे. तसेच केंद्रिय पर्यावरण व वन मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे कडील पत्र जा. क्र. जे-१७०११/३२/२००१/आय-३/दिनांक २२/८/२००३ अन्वये सागरी नियमन कायदा १९९१ मधून सूट दिलेल्या कोकणातील एकूण ५७५ (सिंधुदुर्ग जिल्हातील १३२ खारभूमी योजना) खारभूमी योजनामध्ये या योजनेचा समावेश आहे.

सदर योजना नूतनीकरणाची असुन या योजनेमुळे ५३ हेक्टर क्षेत्र पुनःप्रापीत होणार आहे. योजनेच्या बांधाची एकूण लांबी ५३५ मीटर आहे, तसेच या योजनेवर सा. क्र. १० मी., सा. क्र. १२५ मी. आणि सा. क्र. ७९५ मी. अशा एकूण ३ उघाड्या आहेत. उघाडीचे बांधकाम दगडी आहे. योजना बांधून ३३ वर्षाचा कालावधी झालेला आहे. योजनेचा बांध व उघाड्या नाढुरुस्त झालेल्या आहेत. त्यामुळे सा. क्र. १० मी., सा. क्र. १२५ मी. आणि सा. क्र. ७९५ मी. वरील उघाड्यांचे बांधकाम संधानकामामध्ये प्रस्तावित केलेले आहे. तसेच सा. क्र. ३७५ मी. वर एक गाळ्याची नवीन उघाडी प्रस्तावित आहे. सदर योजनेच्या बांधाची माथा पातळी HEC-RAS प्रणालीद्वारे ठरविण्यात आली आहे. सध्याच्या तांत्रिक मानकानुसार खाडीकडील बाजूस २.००:१ व शेताकडील बाजूस १.५०:१ असे उतार प्रस्तावीत केले आहेत. सदर योजनेचे काम ४४०२ मूळ बांधकामे या लेखाशिर्षातर्गत प्रशासकीय मान्यतेसाठी प्रस्तावित करणेत येत आहे.

योजनेचा पुनःप्रापित क्षेत्रानुसार प्रति हेक्टरी खर्च रु. ४,३०,७३२/- इतका येत असून तो सध्याच्या प्रचलित आर्थिक मापदंड रु. ३,५८,०२०/- पेक्षा जास्त आहे.

मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोंकण प्रदेश, मुंबई यांच्याकडून संदर्भीय पत्रान्वये प्राप्त झालेला मुणगे कारीवणेवाडी खारभूमी योजना, ता. देवगड, जि. सिंधुदुर्ग या योजनेच्या अंदाजपत्रकास

प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार सदर प्रस्तावासंदर्भात शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

मुणगे कारीवणेवाडी या खारभूमी योजनेच्या कामास सामाईक दरसूची सन २०२२-२०२३ वर आधारित अंदाजित रूपये २,२८,२८,८२९/- (रुपये दोन कोटी अड्हावीस लक्ष अड्हावीस हजार आठशे एकवीस फक्त) इतक्या रक्कमेस याव्दारे प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. तरतुदींचा उपशीर्षवार गोषवारा सोबतच्या "परिशिष्टामध्ये" देण्यात येत आहे. सदरील प्रशासकीय मान्यता पुढील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.

१) महाराष्ट्र खार जमीन विकास अधिनियम ,१९७९ मधील कलम ३(१) नुसार "खार जमिनीचे अत्यंत कार्यक्षम व किफायतशीर रीतीने संरक्षण करणे,त्यांचा विकास करणे,त्या सुस्थितीत ठेवणे व त्यांचे नियंत्रण करणे हे क्षेत्रीय कार्यालयाचे कर्तव्य असेल "

२) प्रदेश कार्यालयाने सिंधुदुर्ग विभागातील प्रगतीपथावरील कामे व त्यांचे आर्थिक दायित्व यांचा आढावा घेऊन स्वीकारलेल्या कामांचे प्राधान्यक्रम ठरवावेत व सदर योजनेस प्राधान्यक्रमानुसार निधी उपलब्ध करण्याची कार्यवाही करावी.

३) योजनेच्या कामावरील खर्च मागणी क्रमांक आय -५, मुख्य लेखाशिर्ष "४४०२ मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च (१०२) मृद संधारण (०१) खार जमीन योजना (०१) बांधकामे (योजनांतर्गत) (४४०२ ०३८४)" या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकावा व तो मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

४) प्रस्तावित योजनेचा खर्च लेखाशिर्ष ४४०२ ०३८४ खाली उपलब्ध निधीमधून होणार असल्याने या लेखाशिर्षाखाली प्रगतीपथावरील योजनांचे दायित्व विचारात घेऊन योजना विहित कालावधीत व प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या मर्यादेत पूर्ण होत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी.

५) शासन शुद्धीपत्रक दिनांक १५.०१.२०२४ मधील अ.क्र. २ नुसार खारभूमी योजना पूर्ण करण्यासाठी पुनःप्रापित क्षेत्रातील लाभधारकांकडून प्रकल्पातील सहभाग म्हणून रुपये ५००/- प्रती हेक्टर खर्च (किमान रुपये २००/-रोख व रुपये ३००/- मजुरीच्या स्वरूपात किंवा रोखीने) घेण्यात यावा. सहभाग शुल्क प्राप्त झाल्यानंतरच योजनेचे कामास सुरुवात करावी. सहभाग शुल्क संकलनाची जबाबदारी संबंधित कार्यकारी अभियंता यांची राहील. शासन निर्णय दिनांक ०४.०३.२०२२ मधील परिच्छेद क्र. २(३) नुसार खारभूमी योजनेचे बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी लाभधारकांनी सहकारी संस्था स्थापन करावी. योजनेचे काम पूर्ण झाल्यानंतर योजना देखभाल व दुरुस्तीसाठी त्यांच्याकडे हस्तांतरित करण्यात यावी.

६) सदर कामासाठी विहित मार्गाने तरतूद अर्थसंकल्पीय केल्याशिवाय त्यावर खर्च केला जाणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

७) सदर प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी अथवा निविदा विषयक क्षेत्रीय स्तरावरील निर्णयास मान्यता गृहीत धरली जाणार नाही. तसेच सदर योजनेसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर

प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च न करण्याची जबाबदारी संपूर्णपणे प्रदेश कार्यालयाची राहील.

८) प्रचलित शासन निर्णय, नियम, CVC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्तीय अधिकार मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धती याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे व याची जबाबदारी संपूर्णपणे प्रदेश कार्यालयाची राहील.

९) सदर योजनेच्या प्रशासकीय मान्यतेमध्ये अंतर्भूत किंमतीला तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घ्यावी.

१०) संपूर्ण योजना सदर प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या मर्यादेत पूर्ण करावी.

सदरहू शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक विअप्र-१०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/ विनियम भाग-२, दिनांक १७/०४/२०१५, भाग पहिला, उपविभाग तीन, अनुक्रमांक ४, परिच्छेद क्रमांक २७(२) अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार आंतरवित्त सल्लागार व सह सचिव तसेच नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २६१/२३ कार्यासन १४३४, दिनांक २६.१०.२०२३ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

या योजनेस प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता या विभागातील खारभूमी कार्यासनाच्या प्रशासकीय मान्यता नोंदवहीत १३ या अनुक्रमांकावर नोंदविण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०३०७११२८०६९२२७ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

सहपत्र:- परिशिष्ट अ

(प्रवीण कोल्हे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री, (जलसंपदा) महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, यांचे प्रधान सचिव मुंबई.
४. मा. उप मुख्यमंत्री, (वित्त व नियोजन) महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, यांचे प्रधान सचिव मुंबई.
५. मा. विरोधी पक्ष नेते, विधानपरिषद / विधानसभा महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.

७. सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
८. सचिव (लाभक्षेत्र विकास), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
९. महालेखापाल १/२, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर.
१०. महालेखापाल १/२, महाराष्ट्र राज्य (लेखापरीक्षा), मुंबई/ नागपूर.
११. जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग.
१२. मुख्य अभियंता, (द व प्र) व सह सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई.
१४. आंतर वित्त सल्लागार व सह सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. उप सचिव (लघु पाटबंधारे) यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. प्रकल्प संचालक व अधीक्षक अभियंता, खारभूमी विकास मंडळ, ठाणे.
१७. अवर सचिव (खारभूमी), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. अवर सचिव, अर्थ शाखा १/२, मंत्रालय, मुंबई.
१९. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग/अर्थ-२, मंत्रालय, मुंबई.
२०. कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३४), मंत्रालय, मुंबई.
२१. खारभूमी कार्यासन, संग्रहार्थ.

(शासन निर्णय जलसंपदा विभाग क्रमांक: खाभूयो २०२३/प्र. क्र.१०२ / खारभूमी
दिनांक : ०७/०३/२०२४ चे सहपत्र)

परिशिष्ट अ

मुणगे कारीवणेवाडी ता. देवगड, जि. सिंधुदुर्ग या खारभूमी योजनेच्या कामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याबाबतच्या प्रस्तावातील उपशीर्षनिहाय तरतूदी

अ.क्र.	उपशीर्ष	अंदाजपत्रकीय किंमत (रुपये)
१	अ- प्राथमिक कामे	०.००
२	ब- भूमी संपादन	०.००
३	क- कामे बंधारा	७०,५६,६९३.००
४	फ- आर.एच.टी. वर्क	७७,८२,१४३.००
५	के- इमारती	०.००
६	एम- वृक्षारोपण	०.००
७	ओ- संकीर्ण	७०,०२०.००
८	पी- देखभाल	३७,०९४.००
९	आर- दळणवळण	०.००
	एकूण कामे रुपये	१,४९,४५,८७०.००
	इन्सुरन्स १ %	१,४९,४५९.००
	गौण खनिज	३५,४८,६४८.००
	जी. एस. टी. १८ %	२६,९०,२५७.००
	अनुषांगिक खर्च १० %	१४,९४,५८७.००
	एकूण रुपये	२,२८,२८,८२९.००

ठळक वैशिष्ट्ये

पुनःप्राप्त होणारे क्षेत्र	५३ हेक्टर
प्रती हेक्टरी किंमत (रुपये)	रुपये ४,३०,७३२/-
लाभव्यय गुणोत्तर	१.०६

(प्रवीण कोल्हे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन